

แนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรม

การขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ

THE APPROACHES FOR THE DEVELOPMENT OF AIR CARGO AREAS FOR THE SUCCESS
OF THE INTERNATIONAL AIR CARGO INDUSTRY

ณิธิกร บัวชม

Nitikorn Buakhom

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University

Received 21 July 2022; Revised 11 October 2022; Accepted 11 October 2022.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ และ2) เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ให้บริการ กลุ่มผู้บริหารและส่วนราชการที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ รวม 23 คน แล้วนำมาพรรณนาหาข้อสรุปอย่างเป็นระบบมีเหตุผลอ้างอิง

ผลการศึกษาพบว่า ด้านลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศ มีวิสัยทัศน์นโยบายและเป้าหมายเพื่อสร้างศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางอากาศ และศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ มีระเบียบ และกฎหมายสอดคล้องกับยุคสมัยปัจจุบัน รองรับการพัฒนาเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของการขนส่งสินค้า ในส่วนการบริหารจัดการ คือ ผู้บริหารมีอาชีพมีทักษะ และความสามารถในการบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมด้านบริหารงานบุคลากร มีการจัดการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีของพื้นที่ขนส่งสินค้าทางอากาศ ด้านปัจจัยภายนอกของการบริหารจัดการ คือ ปัจจัยเศรษฐกิจที่เกิดจากโควิด-19 ด้านการเมือง/กฎหมาย และการเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและเทคโนโลยีลำดับที่สอง ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ปัจจัย ได้แก่ เป้าหมาย/นโยบาย ปัญหาและอุปสรรค ระเบียบ/กฎหมาย และคุณภาพการบริการส่งผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการภายในของพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศ ได้แก่ ความสามารถในการบริการ ความสามารถในการชิงนวัตกรรม ความไว้วางใจ ในด้านปัจจัยเกื้อหนุนคือปัจจัยภายนอกได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยการเมือง/กฎหมาย ปัจจัยด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในด้านกระบวนการคือการบริหารจัดการ ได้แก่ ผู้บริหารมีอาชีพ การบริหารการตลาดและการบริหารงานบุคคล ส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่ การเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าและศูนย์กลางโลจิสติกส์ความเชื่อมั่นในคุณภาพ และสถานภาพทางการตลาด

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, การขนส่งสินค้าทางอากาศ, อุตสาหกรรมขนส่งสินค้า

Abstract

The objectives of this research were, 1) to study the characteristics of the air cargo areas development for the success of the international air freight industry, and 2) to create guidelines of the air cargo areas development for the success of the international air freight industry. The in-depth interviews were conducted with 3 groups of key informants, which were a group of 10 customers, a group of 6 service providers, and a group of 7 area administrators who involved in international air freight forwarding at Suvarnabhumi Airport, with total of 23 key informants. An interview form was used as the tool for data collection.

The results showed that, firstly, for the characteristics of air cargo areas development; Had visions, policies and goals to build an air cargo hub and logistics center; Regulations and laws were in line with present time and support the development as a logistics center. For the infrastructure development of freight transportation; In terms of management, professional managers had skills and capabilities to manage air cargo area efficiently; had the readiness of physical resources and personnel, established business cooperation or alliances and promoted the good image of the air cargo areas. For the external factors of management; there was war in foreign countries, COVID-19 affected the economy and there were changes in innovation and technology. For the service quality; had the ability to provide a full range of services linking government and private information, had the innovative capability by bringing in a large database to provide electronic services, had international standard security system, and secondly, created guidelines for the air cargo areas development, developed customs regulations, laws and various permits; increased personnel and expanded temperature-controlled buildings; and developed infrastructure to connect to being a transportation hub and logistics center.

Keyword : Development model, Air Cargo Area, International Air Freight Industry

บทนำ

การขนส่งทางอากาศมีความสำคัญมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะการขนส่งระหว่างประเทศเพราะทำการขนส่งได้รวดเร็วว่าการขนส่งประเภทอื่นสะดวกและปลอดภัยเหมาะกับการขนส่งสินค้าประเภทที่สูญเสียง่าย หรือสินค้าต้องการความรวดเร็วในการใช้งานซึ่งการขนส่งประเภทนี้ทำให้ธุรกิจสามารถขยายตัวได้รวดเร็วทั้งในและต่างประเทศแต่ค่าใช้จ่ายแพงกว่าการขนส่งประเภทอื่น ”การขนส่งสินค้าโดยทางอากาศ (Air Transportation) เป็นการขนส่งที่กำลังได้รับความนิยมจากนานาประเทศโดยมีการพัฒนาสนามบินพาณิชย์เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและความต้องการของผู้ใช้บริการบริษัทผู้ผลิตเครื่องบินจึงได้มีการสร้างเครื่องบินที่มีขนาดใหญ่ซึ่งสามารถบรรทุกขนส่งสินค้าได้จำนวนมาก มีสมรรถนะในการบินเพื่อขนส่งสินค้าสูงมากมีความทันสมัย นอกจากนี้ยังได้มีการขยายและปรับปรุงพื้นที่เก็บสินค้าหรือคลังสินค้าเพื่อให้เกิดความสะดวกในการขนส่งและป้องกันความผิดพลาดในการขนส่งจากเมืองต้นทางไปถึงเมืองผู้รับปลายทางอีกด้วย (Chitpong Ayasanond, 2018) ในระดับโลกแนวโน้มขนส่งสินค้าทางอากาศในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 มี

ผลการดำเนินงานก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 (COVID-19) เป็นปัจจัยที่ส่งผลในด้านบวกที่ผลักดันให้การขนส่งสินค้าทางอากาศเติบโตขึ้นร้อยละ 9.9 ของปริมาณการขนส่งสินค้าทางอากาศ เมื่อทำการเปรียบเทียบกับมิถุนายน พ.ศ. 2563 ความต้องการทั่วโลกในด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศเพิ่มขึ้นทำให้ประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าทางอากาศในครึ่งปีแรกที่แข็งแกร่งที่สุดนับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2560 การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพในระดับภูมิภาคมีความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศ ผู้ให้บริการในอเมริกาเหนือมีส่วนสนับสนุนร้อยละ 5.9 เป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 9.9 จากสภาพเศรษฐกิจที่เป็นพื้นฐานและการเปลี่ยนแปลงของห่วงโซ่อุปทานที่ยังคงสนับสนุนอย่างมากสำหรับการขนส่งสินค้าทางอากาศ อัตราส่วนสินค้าคงคลังต่อการขายของสหรัฐอยู่ที่ระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธุรกิจจะต้องรีบเติมสินค้าในสต็อกอย่างรวดเร็ว และโดยทั่วไปแล้วจะใช้การขนส่งสินค้าทางอากาศเพื่อทำเช่นนั้นดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (PMI) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดชั้นนำของความต้องการขนส่งสินค้าทางอากาศ แสดงให้เห็นว่าความเชื่อมั่นทางธุรกิจผลผลิตภาคการผลิตและคำสั่งซื้อส่งออกใหม่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็วในประเทศเศรษฐกิจส่วนใหญ่ความกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภคที่สำคัญจากสินค้าไปสู่บริการยังไม่เกิดขึ้นจริงความสามารถในการแข่งขันด้านต้นทุนและความน่าเชื่อถือของสินค้าทางอากาศเมื่อเทียบกับการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ได้รับการปรับปรุง ราคาเฉลี่ยของสินค้าทางอากาศเมื่อเทียบกับค่าขนส่งลดลงอย่างมาก ทิศทางการเติบโตของการขนส่งสินค้าทางอากาศกำลังดำเนินธุรกิจอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเศรษฐกิจโลกฟื้นตัวจากวิกฤตโควิด-19 อย่างต่อเนื่องการขนส่งสินค้าทางอากาศเป็นช่องทางรายได้หลักสำหรับสายการบินหลายแห่งเนื่องจากต้องต่อสู้กับการปิดพรมแดนที่ยังคงทำลายล้างธุรกิจผู้โดยสารระหว่างประเทศที่สำคัญผลงานครึ่งปีแรกที่แข็งแกร่งดูเหมือนว่าจะดำเนินต่อไป (International Air Transport Association, 2021) การแนวโน้มดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความต้องการด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ และยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ในทวีปเอเชีย สายการบินในเอเชียแปซิฟิกมีความต้องการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 ในเดือนมิถุนายน 2564 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันในปี 2562 ความจุระหว่างประเทศยังคงมีข้อจำกัดในภูมิภาค ลดลงร้อยละ 19.8 เมื่อเทียบกับมิถุนายน 2562 (Ministry of Industry, 2017)

สำหรับในภาคการขนส่งสินค้าทางอากาศและการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าที่ใช้การขนส่งสินค้าทางอากาศ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมขีดความสามารถให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและบริการที่มีพื้นฐานทางเทคโนโลยีมีมูลค่าสูงสินค้าส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์สินค้าคอมพิวเตอร์ สินค้าแฟชั่นสินค้าเคมีภัณฑ์ สินค้ายาและเวชภัณฑ์ สินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ สินค้าเกษตรของสดเน่าเสียง่าย ผักสดผลไม้ สินค้ากล้วยไม้ตัดดอก สินค้าผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป สินค้าบริการโลจิสติกส์ (Logistics) เป็นศูนย์จัดเก็บสินค้าดำเนินการเพิ่มมูลค่ารวมหีบห่อและบรรจุภัณฑ์พร้อมขนส่งกระจายสินค้าทางอากาศทางรถส่งมอบสินค้าถึงศูนย์จัดจำหน่ายปลายทางหรือถึงมือผู้บริโภคความจำเป็นที่ประเทศจะต้องถอดรหัสให้อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ของสนามบินสุวรรณภูมิเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางอากาศของกลุ่มประเทศอินโดจีน ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม และไทย หรือซีแอลเอ็มวีที (CLMVT) และกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก (East asia) จะส่งผลดีในการพัฒนาคนไทยและประเทศไทยให้เป็นชาติการค้า (Trading nation) ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลกระทบทำให้กลยุทธ์ทางการตลาดระบบการค้าและวิธีการขายเปลี่ยนแปลงไป อินเทอร์เน็ตทำให้ข้อมูลสินค้าถึงสายตาผู้บริโภคและทำให้ผู้บริโภคเข้าถึงข้อมูลสินค้าและราคาอย่างมีทางเลือกมากขึ้นในการตัดสินใจในการเลือกซื้อหาสินค้าทั้งคุณภาพและ

ราคาที่ต้นทุนพอใจและยังสามารถเลือกสั่งการการใช้บริการขนส่งสินค้าที่ตนเองซื้อด้วยรูปแบบ (Mode) การขนส่งที่ต้นทุนพอใจส่งมอบสินค้าถึงมือด้วยความรวดเร็วและด้วยราคาค่าขนส่งที่เหมาะสม (Department of Business Development, 2019) ประเด็นสำคัญอีกประการคือปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกต่างหันมาให้ความสำคัญกับการวางตำแหน่งเชิงกลยุทธ์เพื่อให้เกิดกิจกรรมการให้บริการโลจิสติกส์ แบบครบวงจร (One-Stop Services) มากขึ้นโดยครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องและเกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ ห่วงโซ่ระบบขนส่งและการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบและกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ เช่น ศูนย์กระจายสินค้า ศูนย์บำรุงรักษาและจัดเก็บตู้สินค้า เป็นต้น ทั้งนี้การเติบโตและความต้องการด้านการขนส่งสินค้าในระดับโลกและทวีปเอเชียรวมถึงประเทศไทย จึงเป็นเหตุผลสำคัญในการพัฒนาพื้นที่เขตปลอดอากรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (Cargo Customs Free Zone) มีโครงสร้างพื้นฐานระบบการบริการภาครัฐที่สะดวกรวดเร็วมีคลังสินค้าทันสมัยที่เพียงพอและมีระบบควบคุมการบริหารจัดการการจัดเก็บการให้บริการจัดกระจายสินค้าในระบบโลจิสติกส์ ก็จะสามารถขยายตัวรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่มีความต้องการการจัดการสินค้าวัตถุดิบในระบบห่วงโซ่อุปทานเขตปลอดอากรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิอยู่ภายใต้การบริหารจัดการโดยท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยในฐานะเจ้าของสถานที่ได้ให้ความสำคัญ ส่งเสริมให้ประเทศไทย สนามบินสุวรรณภูมิเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางอากาศระดับให้สุวรรณภูมิเป็นอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ (Airport logistics park) ศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางอากาศกลุ่มประเทศซีแอลเอ็มวีทีและกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงจะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการลงทุนมายังเขตเศรษฐกิจพิเศษที่รัฐบาลได้ประกาศพื้นที่ 5 จังหวัด 6 พื้นที่เพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนสินค้าผลิตเพื่อการส่งออก ผู้ประกอบการตัวแทนขนส่งสินค้าทางอากาศสายการบินผู้ผลิตผู้ส่งออกขนาดเล็กและขนาดกลางจะได้มีโอกาสในการพัฒนาความสามารถด้านการเป็นศูนย์จำหน่ายขยายและกระจายสินค้าทางอากาศทั้งในประเทศและออกต่างประเทศส่งเสริมเศรษฐกิจประเทศและจรรโลงขยายการจ้างงานส่งเสริมให้สุวรรณภูมิอุตสาหกรรมโลจิสติกส์เป็นศูนย์กลางการให้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศในภูมิภาค CLMVT และกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก (Department of Business Development, 2019)

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น การเติบโตของธุรกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การให้บริการโลจิสติกส์แบบครบวงจรแบบ OSS การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของสนามบินอยู่ตะเภาก็ทั้งศักยภาพความต้องการของตลาดในอุตสาหกรรมยาการพัฒนาเขตปลอดอากรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (Cargo customs free zone) ซึ่งเป็นโอกาสของการเติบโตของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าของท่าอากาศยานของประเทศไทยจะนำมาซึ่งรายได้มหาศาลแต่ทั้งนี้ประเทศไทยยังประสบปัญหาอีกหลายประการ อีกทั้งเพื่อการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ หรือการขนส่งสินค้าทางอากาศของประเทศไทย โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) กำหนดความสำคัญของการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน เรื่องอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ ที่มุ่งเป้าหมายการใช้ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยในการส่งเสริมการขนส่งและโลจิสติกส์ การลดต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์ และเพิ่มมูลค่าจากการเป็นศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนการส่งเสริมการสร้างศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ ระดับภูมิภาคและเชื่อมต่อกับเครือข่ายโลจิสติกส์ของโลก อีกทั้งผู้วิจัยในฐานะผู้ให้บริการพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศโครงการพื้นที่รองรับการขนส่งสินค้าทางอากาศและโลจิสติกส์ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการพื้นที่รองรับการขนส่งสินค้าทางอากาศที่ประสบความสำเร็จระบบการขนส่งสินค้าทางอากาศ เพื่อทำให้ทราบถึงแนวทางสำหรับประเทศไทยในการพัฒนารูปแบบระบบโลจิสติกส์ขนส่งสินค้าทางอากาศและการขนส่งหลายรูปแบบ ที่เกี่ยวเนื่องเพื่อเป้าหมายในการสร้างความร่วมมือและ

ความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ
2. เพื่อสร้างแนวการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาในประเด็นแนวการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์คัดเลือกบุคคลเพื่อสัมภาษณ์แบบเชิงลึกโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้รับบริการด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิจำนวน 10 ท่าน กลุ่มผู้บริหารพื้นที่และผู้ให้บริการด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิจำนวน 6 ท่าน กลุ่มภาคส่วนราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำนวน 7 ท่าน รวมจำนวนทั้งหมด 23 ท่าน

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษาผู้วิจัยได้จัดทำแบบสัมภาษณ์จำนวน 3 ชุดด้วยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้มีบริบทที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงมีการประยุกต์คำถามการวิจัยให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งประเด็นคำถามเป็นไปตามกรอบของวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มที่ 1 ผู้รับบริการด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำนวน 10 คน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ และแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มผู้บริหารพื้นที่และผู้ให้บริการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำนวน 6 คน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ประกอบวิสัยทัศน์นโยบายและเป้าหมายในงาน ด้านระเบียบ/กฎหมายด้านบริบทพื้นที่ ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสและอุปสรรคความสำเร็จของแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ประกอบด้วย การบริหารจัดการภายนอก ปัจจัยการบริหารจัดการภายใน คุณภาพการบริการ ความสำเร็จในการบริหารจัดการ และข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มแนวทางแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มภาคส่วนราชการ เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิจำนวน 7 คน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศ

ระหว่างประเทศประกอบข้อมูลบริบทด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจและระเบียบ/กฎหมายการบริหารจัดการภายนอกปัจจัยการบริหารจัดการภายใน คุณภาพการบริการ และข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 4 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาความเหมาะสมกับภาษาที่ใช้ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอีกครั้งเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือเพื่อแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยโดยแนบแบบสัมภาษณ์และกำหนดการนัดหมายที่จะไปสัมภาษณ์ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญล่วงหน้า 10 วันก่อนวันที่นัดสัมภาษณ์ด้วยตนเองผู้วิจัยแสดงตนและแจ้งความประสงค์คำชี้แจงให้แก่ผู้ตอบสัมภาษณ์ทราบ

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ให้บริการด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยาน กลุ่มผู้บริหารและผู้ให้บริการด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและกลุ่มภาคส่วนราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ รวมทั้งสิ้นจำนวน 23 คน โดยทำการสัมภาษณ์เป็นเวลา 1-2 ชั่วโมงต่อ 1 คนด้วยตัวเอง

3. ในวันสัมภาษณ์ผู้วิจัยแจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์และขออนุญาตจัดบันทึกในประเด็นสำคัญพร้อมบันทึกเสียงในบางกรณีได้บันทึกภาพหนึ่งในการสัมภาษณ์หากมีข้อมูลใดที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ต้องการให้มีหลักฐานการบันทึกเสียง ผู้วิจัยใช้วิธีจดบันทึกลงในสมุดตามคำบอกเล่ารวมถึงได้ขออนุญาตติดต่อกับผู้ให้สัมภาษณ์ภายหลังหากต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วนมากยิ่งขึ้น เมื่อสัมภาษณ์เสร็จสิ้นในแต่ละวันจะถูกนำมาทำการบันทึกและถอดเทปรายวันเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วนเพื่อนำไปศึกษาเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์เนื้อหาและตีความซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการสังเกตและการสัมภาษณ์ที่ได้จัดบันทึกไว้และการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองวิธีนี้จะทำเป็นข้อความแบบบรรยายหรือการพรรณนาวิเคราะห์โดยมุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย และการนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

1.ลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

ความคิดเห็นต่อลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ พบว่า ด้านบริบททั่วไปของอุตสาหกรรม ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์นโยบายและเป้าหมาย พบว่า พื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศของสนามบินสุวรรณภูมิมีศักยภาพและความสามารถเหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศและศูนย์กลางโลจิสติกส์ ของการขนส่งสินค้า ทั้งนี้เป็นเพราะประเทศได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ตั้งอยู่ตรงกึ่งกลางของโลก ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ มีการให้สัตยาบันความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคมีทรัพยากรภายในประเทศที่เพียงพอ 2) ปัญหา

อุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ พบว่า พื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศมีความไม่เพียงพอ 3) ด้านระเบียบ/กฎหมาย พบว่า ความล่าช้าของการตรวจสอบเอกสาร ความล่าช้าของกฎระเบียบ ความเข้มงวดในการเปิดตรวจสอบสินค้า ความยุ่งยากของพิธีการด้านศุลกากร การคิดอัตราภาษีศุลกากรที่สูง

ด้านปัจจัยการบริหารจัดการภายในของการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จมีดังนี้ 1) ผู้บริหารมีอาชีพ พบว่า ผู้บริหารพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศ ควรมีวิสัยทัศน์ต้องมีทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการร่วมกันวางแผนพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศ 2) ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า ปัญหาทางการเมืองในต่างประเทศ ส่งผลให้บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่และหน่วยงานภาครัฐจะต้องมีการปฏิบัติงานอยู่บ้าน 3) ด้านการบริหารการตลาด พบว่าการประชาสัมพันธ์ และการสร้างพันธมิตรการขนส่งสินค้าทางอากาศส่งผลดีต่อการจัดการภายในของการพัฒนาพื้นที่

ด้านปัจจัยภายนอกของการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านกฎหมาย/การเมือง พบว่า การออกกฎหมายและนโยบายการป้องกันโรคโควิด-19 จึงส่งผลต่อปริมาณการนำเข้าสินค้าและส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้น 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า จากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ธุรกิจด้านการบินจะกลับมาฟื้นตัวแต่มุ่งเน้นด้านการขนส่งผู้โดยสาร ส่วนการขนส่งสินค้าทางอากาศจะลดลงทำให้บริการเที่ยวบินเช่าเหมาลำในการขนส่งสินค้าทางอากาศมีเพิ่มขึ้น พฤติกรรมด้านความต้องการสินค้าเพิ่มขึ้นถือเป็นปัจจัยบวกและเป็นโอกาสของการขนส่งสินค้าทางอากาศ 3) ปัจจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีพบว่า ประเทศไทยมีข้อจำกัดด้านสภาพอากาศที่ร้อนและข้อกฎหมายควรนำเทคโนโลยีที่มีความแม่นยำเข้ามาใช้ในการตรวจสอบสินค้า ระบบติดตามสินค้าระบบตรวจสอบสารพิษระบบตรวจสอบสิ่งมีชีวิตสิ่งเหล่านี้จะทำให้ประเทศไทยสามารถเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ได้อย่างดีเยี่ยม

ด้านคุณภาพการบริการของการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ดังนี้ 1) ด้านความสามารถในการให้บริการ พบว่า ภาคส่วนราชการได้ให้ความร่วมมือกับภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศและอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐยกระดับให้ประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ และควรขยายคลังสินค้าเพิ่มและควรบรรจุไว้ในแผนพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศเนื่องจากปัจจุบันมีปริมาณสินค้าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ปัจจุบันผู้ประกอบการด้านคลังสินค้าคือบริษัทการบินไทยและคลังสินค้าบริษัท A ทำให้พื้นที่ว่างถูกเติมเต็มด้วยอาคารและบริการ 2) ด้านความสามารถเชิงนวัตกรรม พบว่า ภาคส่วนราชการได้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริการแก่ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บริการด้านการขนส่งสินค้าเพื่อให้การบริการที่รวดเร็วโดยภาครัฐได้ทำข้อตกลงร่วมกันกับภาคเอกชนในการปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งผลในเชิงบวกให้บุคลากรทำงานเต็มศักยภาพ ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ 3) ด้านความไว้วางใจ พบว่า ภาคส่วนราชการกรมศุลกากรได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการค้าและมีการปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงาน การส่งเสริมความร่วมมือศุลกากรและผู้ประกอบการ การพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศโดยการวางระบบความปลอดภัยเพราะการรักษาความปลอดภัยก็เป็นส่วนหนึ่งของความสำคัญ คือความคล่องตัว รวดเร็ว ความเป็นมาตรฐาน ความปลอดภัย การเข้าออกพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศบริษัทรักษาความปลอดภัยอนุญาตให้เฉพาะรถขนส่งสินค้าเข้าไปขนถ่ายสินค้าและออกจากพื้นที่ทันทีเมื่อส่งสินค้าเรียบร้อยแล้ว มีการคัดกรองผู้ที่

เข้าไปในพื้นที่คลังสินค้าทำให้การขนถ่ายสินค้าที่รวดเร็วและอยู่ในมาตรฐาน งานรักษาความปลอดภัยมีระบบ ส่วนกลาง คลังสินค้าทำหน้าที่คลังสินค้ารับสินค้าที่มีการหีบห่อ ติดสติ๊กเกอร์และมีเอกสารที่ความถูกต้องก็สามารถรองรับสินค้าขึ้นเครื่องการนำระบบการตรวจระบบเอกซเรย์สินค้า การจัดระบบคิวล่วงหน้าในการนำสินค้าเข้าคลังสินค้า การประสานล่วงหน้าเพื่อการจัดเก็บสินค้า เพื่อลดความแออัดด้านการบริหารจัดการ คลังสินค้าการปฏิบัติด้านระเบียบการขนส่งสินค้าทางอากาศ กฎหมายและมาตรฐานให้เป็นหน้าที่ของศูนย์รักษาความปลอดภัย

2.แนวการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้บริการด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ผู้บริหารพื้นที่และผู้ให้บริการและภาคส่วนราชการที่มีความรู้มีความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ สรุปดังนี้

1) ศูนย์กลางการขนส่งสินค้า/ศูนย์กลางโลจิสติกส์ การวางแผนพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศให้เป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์เพื่อให้รองรับการเติบโตและการขยายตัวของการขนส่งสินค้าทางอากาศในระดับโลก

2) ความเชื่อมั่นในคุณภาพ ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการด้านการขนส่งสินค้าที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ การรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรและสินค้าประเภทเน่าเสียง่ายให้เกิดความสดใหม่ การมีมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการขนส่งสินค้าทางอากาศ

3) ด้านสถานภาพทางการตลาด ประเทศในแถบภูมิภาคเอเชียได้นำรูปแบบการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศของสนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อประยุกต์ใช้กับพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศของสนามบินตน แสดงให้เห็นได้ว่าเขตปลอดอากรของสนามบินสุวรรณภูมิช่วยสร้างภาพลักษณ์และเพิ่มปริมาณของสินค้านำเข้ามายังประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

ลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

จากการศึกษาลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศโดยสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากตัวแทนของบริษัทผู้ให้บริการผู้บริหาร/ผู้ให้บริการ และส่วนงานราชการด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ภายในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ดังนี้

ความคิดเห็นต่อลักษณะการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ พบว่า การพัฒนาตราสินค้านั้นต้องเกิดจากการสร้างลำดับความสำคัญในการแข่งขันธุรกิจกระบวนการศึกษาค้นคว้าร่วมกันขององค์กรทั้งนี้เป็นเพราะการพัฒนาตราสินค้านั้นเกิดจากการค้นคว้าและผ่านการอบรมให้ความรู้ร่วมกันวางแผนจากกลุ่มงานทุกแผนก ผ่านในองค์กรไม่ว่าจะเป็นฝ่ายวิศวกรรมฝ่ายบุคคลฝ่ายการเงินฝ่ายผลิตทุกแผนกร่วมศึกษาด้วยกัน การฝึกอบรมให้กับพนักงานหรือผู้ใช้งานตามแนวคิดของ Wimol Phasathuen (2018) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบด้วย 5 ด้าน คุณลักษณะของทรัพยากร ความสามารถในการบริการ ความร่วมมือทำงาน ความสามารถเชิงนวัตกรรมและความไว้วางใจ

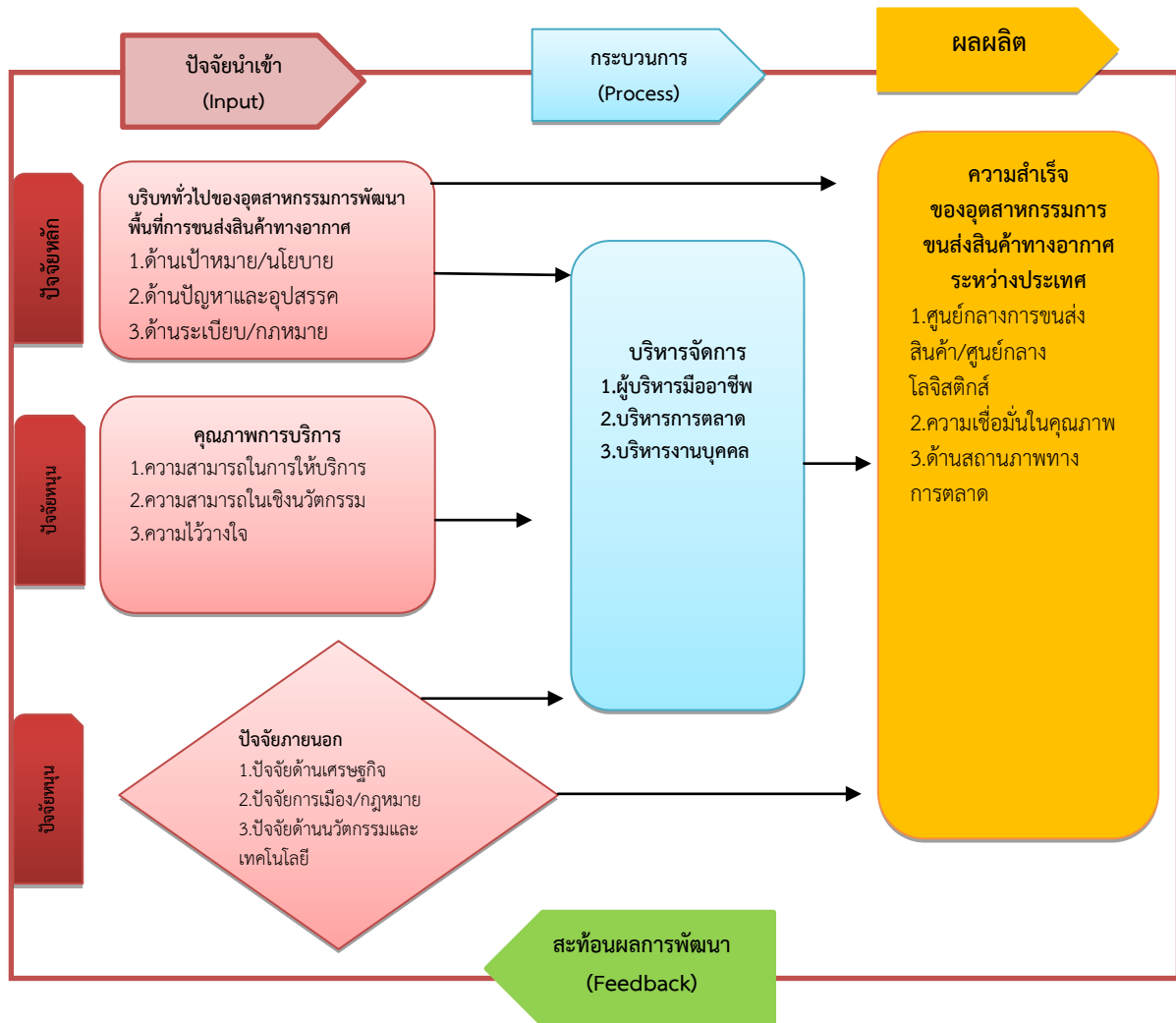
ด้านโอกาสต่อการพัฒนาพื้นที่ขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ พบว่า จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ถือเป็นโอกาสสำหรับอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศ ทั้งนี้เพราะผู้บริโภคมีวิถีการดำเนินชีวิตแบบใหม่ พฤติกรรมของผู้บริโภคจึงเปลี่ยนไป ธุรกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรืออีคอมเมิร์ซจึงเติบโตขึ้นสอดคล้องกับปริมาณการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ อีกทั้งสายการบินที่เคยเป็นผู้นำสินค้าขนส่งพร้อมผู้โดยสารปรับเปลี่ยนมาเป็นการขนส่งสินค้าทางอากาศเทคโนโลยีและนวัตกรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการบริการลูกค้าในการขนส่งสินค้าทางอากาศสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phuwana Asawakonnirangkun, (2019) กล่าวถึง สิ่งสำคัญที่ผู้ให้บริการขนส่งโลจิสติกส์ ไทยต้องเร่งดำเนินการในปัจจุบัน คือ การปรับตัวและเปลี่ยนวิธีคิดใหม่เพื่อรองรับการแข่งขันในตลาดที่เพิ่มสูงขึ้นและเป็นที่ยอมรับในเชิงธุรกิจ

ด้านอุปสรรคต่อการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ พบว่า ความล่าช้าด้านกระบวนการตรวจสอบสินค้าเกษตร ปัญหาความหนาแน่นผลกระทบด้านต้นทุนการบริการ ต้นทุนด้านน้ำมันผลกระทบจากการค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นของบริษัท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้เกิดการสับเปลี่ยนของบุคลากรในการทำงานที่บ้านเพื่อป้องกันการเกิดการติดเชื้อจากไวรัสดังกล่าว ค่าใช้จ่ายการฉีดยาวัคซีนค่าใช้จ่ายเกี่ยวค่าเวชภัณฑ์ในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันโควิด-19 ค่าใช้จ่ายภายในองค์กรและสายการบินขาดรายได้จากการขนส่งผู้โดยสารทำให้ค่าน้ำมันสูงขึ้น อีกทั้งการขนส่งสินค้าทางอากาศจากการซื้อขายสินค้าออนไลน์จากต่างประเทศในปริมาณสูงขึ้น สอดคล้องกับ Sathaporn Opasanon (2021) กล่าวถึงวิกฤตโรคระบาดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 สร้างความเสียหายไปยังหลายภาคส่วนในวงกว้าง ทั้งด้านสาธารณสุข สังคมและเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ พบว่า 1. ศูนย์กลางการขนส่งสินค้า/ศูนย์กลางโลจิสติกส์ การวางแผนพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศให้เป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์เพื่อให้รองรับการเติบโตและการขยายตัวของการขนส่งสินค้าทางอากาศในระดับโลก 2. ความเชื่อมั่นคุณภาพ พบว่า พื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศของสนามบินสุวรรณภูมิ มีความได้เปรียบในลักษณะภูมิศาสตร์ พื้นที่ตั้งอยู่ในจุดกึ่งกลางของโลก พื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศจึงมีความเหมาะสมที่ตั้งเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งสินค้าหรือศูนย์กลางโลจิสติกส์ ซึ่งผู้ใช้บริการพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศของสนามบินสุวรรณภูมิจึงได้รับความสะดวกรวดเร็ว อีกทั้งพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศของสนามบินสุวรรณภูมิมีระบบบริหารจัดการที่ดีจะส่งผลให้กระบวนการโลจิสติกส์เร็วที่สุดในโลก สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการความรวดเร็วในการขนส่งสินค้าประเภทของสดใหม่ช่วยสร้างมูลค่าด้านการขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้น ตามแนวคิดของ Porter, M.E. and Kramer (2006) กล่าวถึง การสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพหัวใจสำคัญเป็นการรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท 3. ด้านสภาพทางท่าอากาศยาน พบว่า ประเทศไทยมีแผนแม่บทการพัฒนาด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศโดยแบ่งการพัฒนาพื้นที่ออกเป็น 3 พื้นที่ได้แก่ Aviation Free zone และ Multi Modal Transport ประเทศในแถบภูมิภาคเอเชียได้นำแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศของสนามบินสุวรรณภูมิเพื่อประยุกต์ใช้กับพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศของสนามบินตน แสดงให้เห็นได้ว่าเขตปลอดอากรของสนามบินสุวรรณภูมิช่วยสร้างภาพลักษณ์และเพิ่มปริมาณของสินค้านำเข้ามายังประเทศไทยมากยิ่งขึ้น คู่แข่งสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในภูมิภาคได้รูปแบบศูนย์กลางในการขนส่งสินค้าทางอากาศของสนามบินสุวรรณภูมิมาใช้กับประเทศตน นอกจากนี้การขนส่งสินค้าทางอากาศจึงต้องมีการรักษามาตรฐานการให้บริการซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันในธุรกิจการขนส่งสินค้าทางอากาศ ความสำเร็จของการขนส่งสินค้าทางอากาศคือ

ประสิทธิภาพของการบริการ การรักษาเสถียรภาพของกิจการและการรักษาคุณภาพของสินค้า ตามแนวคิดของ Heizer and Render (2017) กล่าวว่า การตอบสนองที่ยืดหยุ่นคือการตอบสนองที่รวดเร็ว

จากผลการศึกษาสร้างแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ ผลการวิจัยสรุปผลในประเด็นที่สำคัญออกมาเป็นแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ โดยผู้วิจัยทำสรุปผลดังนี้

ภาพที่ 1 แนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ

องค์ความรู้ใหม่

สำหรับองค์ความรู้ใหม่ โดยสรุปจากแนวทางการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศผู้วิจัยทำการสังเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยมีกระบวนการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความเชื่อมโยงบริบททั่วไปของอุตสาหกรรม คุณภาพการบริการเข้ากับการบริหารจัดการเพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างแท้จริงเพื่อขยายและพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าและศูนย์กลางโลจิสติกส์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการหรือผู้รับบริการเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือในการส่งมอบ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานกับลูกค้าผู้ใช้งานและพร้อมแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้า

ขั้นตอนที่ 3 การจัดการบริหารที่ดีเยี่ยมโดยการนำทัพด้วย ผู้บริหารมืออาชีพ บริหารการตลาด และการบริหารงานบุคคล ในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายการทำงาน ผลประกอบการ

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างแนวทางในการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศสู่ความสำเร็จของอุตสาหกรรมการบินทางอากาศระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศของประเทศไทย ควรมีการพัฒนาข้อกฎหมายศุลกากรให้เกิดความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 2) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศของประเทศไทยควรทบทวนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจากศุลกากร 3) ลดความยุ่งยากในกระบวนการขอใบอนุญาตเพื่อลดปัญหาความล่าช้าของสินค้าในกรณีต่างๆ 4) ผู้บริหารควรปรับเปลี่ยนพัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จของพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศ ควรนำเกณฑ์ตัวชี้วัดของสนามบินดีขึ้นควรใช้เกณฑ์เปรียบเทียบกับท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ประเทศไทย โอจินันท์ประเทศเวียดนามและประเทศสิงคโปร์เพราะประเทศเหล่านี้ ถือเป็นคู่แข่งด้านจุดศูนย์กลางโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และ 5) ในการกำหนดนโยบายควรคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าเป็นหลักสำคัญ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ 1) ควรนำนโยบายจัดตั้งหน่วยงานภายนอกเข้ามาร่วมลงทุน 2) ภาครัฐควรให้การสนับสนุนในด้านสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อการขยายคลัสเตอร์สินค้าและพื้นที่ 3) ทุกภาคส่วนควรมีการหารือร่วมในการพัฒนาโดยควรศึกษาและหารือร่วมกันในการพัฒนาพื้นที่การขนส่งสินค้าทางอากาศให้กลายเป็นศูนย์กลางของการขนส่งสินค้าแบบต่อเนื่องหลายรูปแบบ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกลูกค้าผู้ใช้บริการพื้นที่การขนส่งสินค้าและจูงใจนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยหรือใช้ประเทศไทยเพื่อประเทศทางผ่านด้านการขนส่งสินค้าอุตสาหกรรมไปยังประเทศเพื่อนบ้าน 4) เน้นระบบการตรวจสอบและความปลอดภัย และ 5) ควรพัฒนาด้านการบริหารคลังสินค้าให้สามารถรองรับสินค้าได้ทุกประเภท

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป การวิจัยในครั้งนี้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ประกอบการและผู้บริหารซึ่งเป็นทั้งผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ รวมถึงภาคราชการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ หลังสถานการณ์โควิด-19 มีการเติบโตและความต้องการด้านการขนส่งสินค้าในระดับโลกและทวีปเอเชียจึงเป็นเหตุผลสำคัญในการพัฒนาพื้นที่การขนส่งทางอากาศ จึงควรศึกษาการพัฒนาศูนย์กลางของการขนส่งหรือศูนย์กลางระบบโลจิสติกส์ศึกษาผลกระทบด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมของประเทศไทย ศึกษาด้านคุณภาพบริการ ศึกษาด้านศักยภาพพื้นที่การขนส่งสินค้าทางการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศนั้นจึงเหมาะกับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

References

Chitpong Ayasand. (2018). *The Service Management that Affect Supply Chain Performance of Freight and Mail Management of Thai Airways International Public Company Limited*. (Doctor of Philosophy Program in Logistics and Supply Chain Management). Bangkok: Sripatum University.

- Department of Business Development. (2019). *Logistics Business It's Time For Thailand To Adapt - Change The Way Of Thinking, Use Technology To Help Manage And Turn Competitors Into Alliances*. Retrieved on 1 February 2021. From https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=469414627
- Heizer, J., & Render, B., & Munson, C. (2017). *Operations management: Sustainability and supply chain management (12th ed)*. Essex: Pearson Education.
- Logistics Division Department of Industrial Promotion. (2019). *Logistics efficiency metrics factors for success*. Retrieved on 1 February 2021. From <https://dol.dip.go.th/th/category/2019-02-08-08-57-30/2020-03-15-09-09-00>.
- Ministry of Industry. (2017). *Aviation and Logistics Industry Is One of the Five Future Industries. (New S-curve)*. Retrieved on 1 February 2021. From http://www.industry.go.th/center_mng/index.php
- Phuwana Asawakonnirangkun. (2019). Adaptation of Thai Logistics Transportation Service Provider in the Digital Age. *Journal of Humanities and Social Sciences*, Rajapruk University, 5(supplement), 15–29.
- Porter, M.E. and Kramer, M.R. (2006) Strategy & Society: The Link between Competitive Advantage and Corporate Social Responsibility. *Harvard Business Review*, (84), 78-85.
- Sathaporn Opasanon. (2021). *Logistics management in pandemic crisis. Covid- 19 Business Survival* by TBS. Bangkok: Thammasat University.
- Wimol Phasathuen. (2018). Factors in Fluencing the Competitive Advantage of Thai Airfreight Forwarders. *(Doctor of Philosophy in Social Sciences)*. Bangkok: Ramkhamhaeng University.

